

סבתא צילה - עבודת שורשים של נמרוד מור

סבתא צילה נולדה בארגנטינה ב-15 באוגוסט 1937, לאדולפו ליטווק ודורה פיינשטיין. אחות לישיעיהו (טוטו), שהיה בשנתיים מבוגר ממנה. כשהייתה בת ארבע אימה נפטרה והיא עברה לגור עם סבתה ודודתה. אביה היה סוכן נוסע, והיא ראתה אותו רק בסופי שבוע. הייתה לה משפחה חמה ומלוכדת. בחגים כולם חגגו ביחד בשמחה רבה. היא הייתה קשורה מאוד לדודים ולבני הדודים. כשהייתה בת 9, התחילו קשיים. סבתא מרים חלתה, וצילה החלה לעבור בין הדודים. לבסוף הלכה לפנימייה עד גיל 15, שאז אביה התחתן שוב. כעבור שלוש שנים, אשתו החדש של אביה, נפטרה. זו הייתה מכה מאוד קשה לסבתא צילה, שהייתה מאוד קשורה אליה. בגמר התיכון, סבתא החליטה לעלות ארצה. היא התנדבה למח"ל (מתנדבי חוץ לארץ). בשנת 1956 היא יצאה למסע באוניה. הייתה נסיעה נעימה מאוד עם 30 חבר'ה נחמדים ועליזים. בדרך הם עצרו בצרפת. בדיוק פרצה בארץ מלחמת סיני (1956), והם לא יכלו להמשיך במסעם. הם טיילו בצרפת ובאיטליה. כשנגמרה המלחמה הם הפליגו לארץ. כשירדה מהאונייה היא פגשה את אחיה טוטו. משם נלקחו, היא וחבריה, ישר לצבא, בלי לדעת מילה בעברית. כשסבתא הגיעה, היה לה פצע ביד ולכן היא אושפזה בבית חולים. בינתיים, פיזרו את כל חבריה. היא הייתה לגמרי לבד כי גם אחיה היה בצבא. לבסוף היא נשלחה עם בנות בקבוצה שעימם עלתה לקיבוץ רבדים, במסגרת הצבא. בטירונות היה לה קשה מאוד - רחוקה מהמשפחה, לא היה לה לאן ללכת בחופשות. לאט פנישתין היא למדה עברית. בגמר הטירונות נשלחה סבתא לקורס עברית על הר הכרמל, שם היה לה נהדר, והכל היה ורוד יותר. סבתא, עם חברותיה - לאה וחנה, הלכו לקיבוץ קדמה, ושם היא סיימה את הצבא. הייתה לה אפשרות לחזור לארגנטינה, אבל היא החליטה להישאר בארץ. לאה הכירה את טוטו, ונעשתה בת זוגו. סבתא הכירה את סבא שעה במסיבת שחרור מהצבא. חנה התחברה עם חבר קיבוץ רבדים. סבתא עברה לקיבוץ מצר עם סבא שעה, וכעבור חצי שנה הם התחתנו. כעבור 9 חודשים, נולד בנם הראשון, אילן, שנפטר בגיל חצי שנה. אחרי אילן נולד גיורא. סבתא רצתה לעבור למקום אחר. הם בחרו בקיבוץ עין השופט, שם גרה דודתו של שעה - חווה בריל. בקיבוץ קיבלו אותם מאוד יפה. בעין השופט נולדו תמיר, נוגה ואיריס. סבא אדולפו - אביה של צילה הצטרף אליהם וחי איתם בקיבוץ.

אדולפו ליטווק

אדולפו (אדולף) ליטווק נולד באוקראינה שברוסיה בשנת 1898. בשנת 1913 עבר עם משפחתו לארגנטינה. בארגנטינה הוא למד ועבד לסירוגין. למד מהר את השפה והמנהגים, והתנהג כארגנטינאי לכל דבר. הוא עבד כסוכן נוסע, ועבר כמעט בכל ארגנטינה. לאחר שנישואיו הראשונים נכשלו, הוא התחתן עם דורה, בת דודתו. בשנת 1937 נולדה

בתם - צילה.

אדולפו עלה ארצה וגר עם משפחתה של צילה בקיבוץ עין השופט. הוא התאקלם מהר בארץ, למד את השפה ועבד במברג. הוא עבד עד גיל 80+ ונפטר בגיל 89.

אבא אדולפו ואשתו השנייה

ההורים – אבא אדולפו ואמא דורה

צילה עם אחיה - טוטו

צילה חיילת, 1957

צילה בנערוטה

צילה ואביה

צילה ושעיה, עם ילדיהם, סבא אדולפו ומשפחת האח של צילה